

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Censuris Romano Pontifici Reservatis

Ugolinus, Bartholomaeus

Venetijs, 1609

Vers. Mutilant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61365)

Sedem cœpit, & antequã ad Apostolicam Sedem peruenit, itineris eius pœnituit, cœptumque iter nõ perfecit, an qui domum ipsum redeuntem interficit, in excommunicationem hanc incidet? Ego censeo hunc in excommunicationem non incidere, nam re uera ab ipsa non recessit, quod requirit Bulla, dum inquit. Et recedentes ab eadem, secus autem si ob morbum, vel aliquam iustam causam iter non perfecit, nam ex verisimili, & probabili mente auctoris Bullæ priuilegio frui existimandũ hunc censeo.

Postremo afficit excommunicatione hæc in omnibus casibus, quibus superior. Item omnes etiam exceptiones prædictas in eadem regula patitur. Sed de regula hæc satis, ad aliam veniamus.

Verf. Mutilant.

S. V. M. M. A.

- 1 Mutilare quid sit.
- 2 Mutilantes eos, qui ad Apostolicam Sedem eunt, in excommunicationem incidunt, quæ excommunicatio, quousque pateat, declaratur.
- 3 Membri partem abscindens, an mutilare hic dicatur, & in excommunicationem incidat, si eunti ad Sedem Apostolicam abscindat membri partem.
- 4 Dentem euellens eunti, ad Sedem A-

postolicam, an in excommunicationem incidat.

- 5 Verberans euntem ad Sedem Apostolicam, an in excommunicationem incidat.

Hic secunda causa habetur, quamobrem in excommunicationem hanc quis incidit, quæ est, ubi quis euntes ad Apostolicam Sedem, ab eademve recedentes mutilat, quam rem ut dilucidorem habeamus, præmittendum est, quid sit mutilare.

- 1 Mutilare igitur † nihil aliud est, quam membrum aliquod corporis abscindere, ut probatur in Clemen. 1. de homici. & apertius in cap. pen. de corpo. vit. ibi, Manu altera mutilatus. Quibus verbis significatur eum abscissam manum habere, & sic mutilum eum dici, qui abscissum membrum aliquod habet, atq; sic sensu Maiol. in Tractatu suo de irregular. cap. 14. num. 1. & Nauarr. in Man. cap. 27. nu. 206. & num. 208. Hoc præmissio, iam regulam de more ponamus.

- 2 In excommunicationem hanc igitur incidunt, † qui mutilant, seu abscindunt membrum aliquod ijs, qui ad Apostolicam Sedem eunt, ut habetur in versicu. proposito.

Quæ excommunicatio afficit in omnibus casibus, quos in superioribus regulis posuimus, & ob id vel per se, vel per alios quis id fa.

faciat, in excommunicationem hanc incidet. Siue ergo quis oculum eruat, siue manum, brachiū, ve abscindat, excommunicatione hac obligabitur.

3 At quid si quis non membrū aliquod abscindat, sed membri partem, an in excommunicatione hanc incidet? Itē quid de eo, qui hos verberat, vulneratve tantum? Quid de euellente, seu proijciente ipsis dentem?

Quoad primam quæstionem videbatur dicendum hunc in excommunicationem hanc non incidere, ex quo mutilare membrū abscindere significat. Cōtrariam opinionem tamen veriore cen-
seo. Primum, quoniam mutilare significat abscindere. argum. cit. c. pen. de corp. vit. iunct. cap. si quis absciderit. distin. 55. at, qui partem abscindit, abscindere sine dubio dicitur, atque sic sensisse videtur Zab. in Clemen. 1. num. 11. q. 10. ibi. Decimo quarto an ex qualibet mutilatione. Postremo facit cap. qui partem. distin. ead. 55. vbi qui partem cuiuslibet digiti sibi abscindit, irregularis efficitur, vt ibi habetur, & tamē, ob abscissionem partis alicuius corporis, non redditur quis irregularis, nisi pars illa corporis membrum sit, vt DD. communiter inquirunt. Nec obstat ratio in initio proposita, quandoquidem non excludit ipsum totum suas partes. arg. cap. plus semper. de reg. iur. lib. 6. & capi. in toto eodem. & qui par-

tem membri ergo abscindet, in excommunicationem hanc incidet. Excipio tamen, vbi quis aliquid membro abscinderet, quam obrem membrum diminutum non redderetur, exempli gratia, si ex manu pars aliqua carnis abscindatur, & de quæstione hac satis. Ex qua declarantur verba proposita, scilicet prædictos mutilatem in excommunicationem hanc non solum incidere, vbi membrum integrum abscindit, verumetiam & vbi partem membri. Iam igitur quæstionem aliam aggrediamur. Et primo tertiam.

4 An igitur si dentem his euellēs in excommunicationem hanc incidet, si hoc faciat illum percutiēdo? Ego cenfeo hunc in excommunicationem incidere. Et hoc ob eam potissimum rationē, quoniam dentes proptium officium habent, nam vocis organa sunt, robustum fulerum linguæ exhibētes, simulque alimēti ministri, partim ipsum secantes, partim contentes, vt inquit Basil. in homi. 3. in fine, quem refert Maiol. in eod. Tractat. de irregularit. capitu. 24. Nec repugnat, quatenus Inno. inquit ca. significauit. de corp. vit. dentes inter membra non numerari, nam prætor respōsionem quam dedit Maiol. in eodem cap. Ego dictum Innoc. locum habere dico in irregularitate, nam quod dentes, si deficient, non impediūt, neque etiam dedecori sunt ad diuina faciēda, ob eam rem inter

membra dentes non numerari, scilicet, quae irregularem reddunt, Innocentius existimauit, etenim verba secundum subiectam materiam intelligenda sunt. argumen. l. si vno. ff. loca. & l. plenum. §. equitij. ff. de usu & habit. at in eo cap. significauit, & in toto eod. titu. de impedimentis, quae irregularem reddunt, agitur, iure igitur dictum Innocentius in hanc sententiam accipiendum est, & de quaestione hac etiam satis. Ex qua habetur ampliatio alia ad propositam regulam, ut scilicet in excommunicationem hanc incidat etiam, qui vi, ac dolo dentem euulserit.

- 5 Postrema quaestio haec est, quid de verberante praedictos, an & hic excommunicatione hac obuoluatur? sicut etiam vulnerans? Ego breuiter concludo neutrum horum in excommunicationem hanc incidere. Primo, quia nulla verba huius Capituli illis conueniunt, aliud enim est interficere, mutilare, spoliare, & vulnerare, quae in ipso desiderantur, ex quo igitur verba dispositionis huius non conueniunt, nec dispositio. argumen. l. 4. §. toties. ff. de damn. infect. etenim ex diuersis non fit illatio. arg. l. Papinianus exuli. ff. de min. Praeterea quoniam, ubi canones volunt & verberantem comprehendere, id exprimunt, ut habetur in Clemen. 1. de homicid. ibi. Percusserit, quod significat idem, quod verberauerit, quod etiam facit Bulla haec in Cap. decimo, & in

Cap. vndecimo: ergo, ex quo hic non dixit, nec nos dicere debemus. argument. l. de pretio. ff. de publ. in rem act. Postremo facit, quoniam sumus in poenis, ergo strictior interpretatio facienda est. argumen. cap. in poenis, & cap. odia. de reg. iur. lib. 6. & l. interpretatione. ff. de poen. Concludo igitur nec verberantem, nec vulnerantem in poenam hanc incidere. Ex qua conclusione exceptionem habemus ad regulam propositam, alias vero exceptiones colligere possumus ex propositis regulis antea. Et haec, quae diximus de mutilante euntes ad Sedem Apostolicam, dicta esse intelligimus & de mutilante recedentes ab eadem. Sed iam ad reliqua transeamus.

Verf. Spoliant.

S V M M A.

- 1 Spoliare proprie quid sit.
- 2 Spoliare quot modis contingat.
- 3 Spolians hic quando in excommunicationem incidat.
- 4 Spolians euntem ad Apostolicam Sedem in excommunicationem incidit, quae excommunicatio, quousque pateat, declaratur.
- 5 Spolians uxore sua maritum euntem ad Apostolicam Sedem, an in excommunicationem incidat.
- 6 Spolians euntem ad Apostolicam Sedem an in excommunicationem incidat.